

Zagraniczne telewizje o Polsce

Analiza informacji o Polsce i Polakach emitowanych
w wybranych zagranicznych stacjach telewizyjnych
w okresie od 1 do 31 sierpnia 2006 roku

Warszawa, wrzesień 2006

Statystyka

Tabela 1: Liczba przekazów medialnych:

Sierpień 2006 – Stacje TV	Liczba przekazów
EuroNews	113
CNN	1

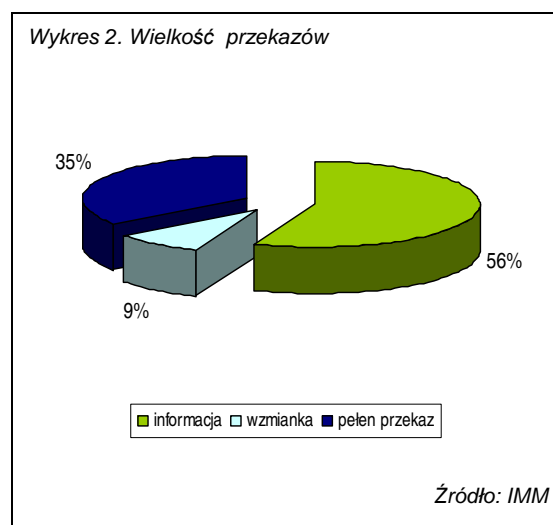
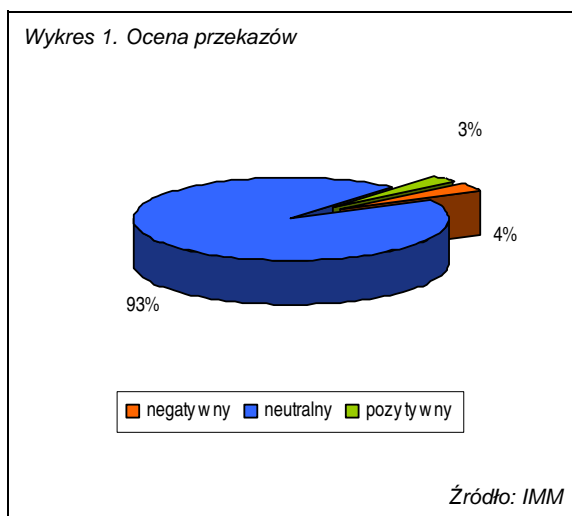

Tabela 2. Podział pod względem wydzźwięku przekazu

	+	0	-	Suma
Liczba przekazów	3	107	4	114

Podsumowanie statystyk

EuroNews wyemitował 4 materiały, które mogły mieć negatywny wpływ na wizerunek Polski za granicą. Były one poświęcone wizycie premiera Jarosława Kaczyńskiego w Brukseli. Mówiono w nich o Polsce m.in. jako o jedynym kraju pośród nowych stego w traktacie akcesyjnym. Za pozytywne zostały uznane materiały dotyczące udziału Polski w kontyngencie sił stabilizacyjnych ONZ w Libanie (wyemitowane przez CNN oraz EuroNews). Zdecydowana większość sierpniowych przekazów medialnych nt. Polski miała charakter neutralny. Wynika to przede wszystkim ze ściśle informacyjnego charakteru monitorowanych mediów - w informacjach rzadko pojawiały się komentarze i opinie.

W przekazach dominowały materiały w całości poświęcone lub wiążące się z Polską, które miały charakter kilkuminutowych reportaży. Stanowiły one 56% wszystkich emisji. 35% ogólnej liczby przekazów to informacje o Polsce podawane w codziennych serwisach.

Wzmianki o Polsce (9% całości) miały charakter wyłącznie neutralny i nie miały istotnego kontekstu wizerunkowego.

Główne tematy

W sierpniu najczęściej informowano o rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Tematem poruszonym w drugiej kolejności było odwołanie wizyty w Niemczech przez Kazimierza Marcinkiewicza spowodowane otwarciem wystawy „Wymuszone drogi. Ucieczka i wypędzenie w Europie XX wieku”, której promotorką jest Erika Steinbach. Biorąc pod uwagę, że odwołanie wizyty w Berlinie miało znacznie większy oddźwięk w telewizji niż rocznica Powstania oraz fakt, że trzecim pod względem częstotliwości występowania był temat wystawy o wypędzeniach, można stwierdzić, że to właśnie te dwa korespondujące ze sobą tematy miały największą siłę oddziaływania. Również charakter oraz długość prezentowanych materiałów wskazuje niedoszłą wizytę p.o. Prezydenta Warszawy oraz jej przyczynę jako najistotniejszy temat poruszany w sierpniu.

Tabela 3. Tematyka przekazów medialnych w podziale na ocenę

Zagadnienie	+	0	-	Suma
Rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego		28		28
Odwołanie wizyty w Berlinie przez Kazimierza Marcinkiewicza		20		20
Otwarcie przez Erikę Steinbach wystawy "Wymuszone drogi. Ucieczka i wypędzenie w Europie XX wieku"		20		20
Polska a imigranci. Ochrona granic w Polsce		15		15
Powódzie i ich skutki w Polsce		10		10
Polscy imigranci w Irlandii		9		9
Wizyta premiera Jarosława Kaczyńskiego w Brukseli			4	4
Organizacja sił pokojowych w Libanie. Kontyngent UNIFIL	3			3
Wykorzystanie systemów automatycznej identyfikacji podczas Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej w Niemczech		2		2
Zatrzymanie gangu handlarzy sterydami		2		2
List Güntera Grassa		1		1
Suma	3	107	4	114

Rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego

1. i 2. sierpnia br. 28 razy pojawiła się informacja na temat 62. rocznicy Powstania Warszawskiego. W materiałach podawano wiadomości o uroczystościach rocznicowych. Widzowie dowiedzieli się, że w trakcie powstania, które trwało 63 dni, zginęło ponad 200 000 mieszkańców Warszawy. Przekazy telewizyjne uzupełniono o informację, że rocznicę Powstania uświetniały przeloty amerykańskiego bombowca B17, takiego samego, którym w trakcie zrywu dostarczano pomoc powstańcom. Materiały telewizyjne zawierały migawki z obchodów rocznicy na Pl. Piłsudskiego pod Grobem Nieznanego Żołnierza.

Odwołanie wizyty Kazimierza Marcinkiewicza w Berlinie

Równie często prezentowaną informacją było odwołanie wizyty p.o. Prezydenta Warszawy Kazimierza Marcinkiewicza w Berlinie. Oficjalnym powodem odwołania było otwarcie w stolicy Niemiec wystawy dokumentującej wypędzenia („*expulsion*”) ludności niemieckiej z terytorium Polski po II wojnie światowej. Podano, że zdaniem polskiej Minister Spraw Zagranicznych (Anna Fotyga – przyp. IMM) wystawa kładzie się cieniem na stosunkach polsko-niemieckich.

Otwarcie przez Erikę Steinbach wystawy "Wymuszone drogi. Ucieczka i wypędzenie w Europie XX wieku"

Otwarceniu berlińskiej wystawy poświęcono 20 przekazów. EuroNews informowały o inicjatorce wystawy Erice Steinbach oraz jej zamiarze ukazania przymusowych migracji w kontekście europejskim. „Wystawa otwiera stare ran” skomentowano w informacji. Steinbach podała, że z Polski i Czech zostało wypędzonych ok. 12-15 milionów Niemców.

W materiale przywołano wypowiedź polskiego premiera Jarosława Kaczyńskiego, który był oburzony otwarciem wystawy i powiedział, że jest to krok w stronę relatywizowania historii II wojny światowej. W komentarzu podkreślono, iż takie przedsięwzięcia powinny być jedynie organizowane przy współpracy z krajami Europy Środkowej i Wschodniej.

Powodzie i ich skutki w Polsce

Informacja o zagrożeniu powodziowym w południowo-wschodniej Polsce pojawiła się 14 razy. Podano, że w niektórych miejscach woda wystąpiła z brzegów niszcząc mosty i drogi. Podtopionych zostało kilkanaście domów.

Ochrona wschodniej granicy Polski. Polska a imigranci

Reportaż o polskiej Straży Granicznej został wyemitowany 15 razy. Skupiono się w nim na dwóch zagadnieniach: ochronie polskiej granicy, która stała się granicą zewnętrzną Unii Europejskiej oraz problemie uchodźców ze Wschodu, którzy próbują przedostać się nielegalnie na terytorium UE. Wskazano na fakt, że Polska z kraju tranzytowego stała się krajem docelowym - coraz więcej uchodźców pragnie tutaj zostać. 1200-kilometrowa wschodnia granica UE jest dość szczelna i dobrze monitorowana. Zaznaczono, iż Polska skutecznie korzysta z europejskiej pomocy przeznaczonej na ochronę granic.

Informowano również, że jedynie 1% wniosków o status uchodźcy jest rozpatrywana pozytywnie przez polskie władze.

Wizyta premiera Jarosława Kaczyńskiego w Brukseli

Pierwszej wizycie zagranicznej premiera Jarosława Kaczyńskiego poświęcono 4 przekazy w EuroNews. Informowały one o spotkaniu z przewodniczącym Komisji Europejskiej Jose Manuelem Barosso. Celem wizyty Kaczyńskiego było wyjaśnienie nieporozumień, które pojawiły się w relacjach z Europą oraz poprawienie wizerunku Polski. Kaczyński zapewnił, że Polska chce odgrywać „pełną i aktywną rolę w Unii Europejskiej”. Potwierdził również przywiązanie Polski do demokracji i praworządności.

EuroNews uzupełnił informację o wizycie wzmiankami o polach konfliktu między Polską a UE. Wskazano na kwestie praw osób o orientacji homoseksualnej, głosów popierających wprowadzenie kary śmierci oraz problem antysemityzmu. Poza tym Polska stara się o przyzwolenie Brukseli na zwiększenie pomocy publicznej dla sektora stoczniowego. Poinformowano o polskim sprzeciwie wobec niemiecko-rosyjskiej inicjatywy budowy gazociągu po dnie Bałtyku.

Polska, jako jedyny kraj pośród nowych członków UE, nie przedstawiła planu wprowadzenia wspólnej waluty Euro, do czego zobowiązała się w traktacie akcesyjnym. Ta informacja wpłynęła w największym stopniu na zakwalifikowanie przekazów z EuroNews jako negatywnych.

Dodatkowo można wskazać na problemy dziennikarzy z rozróżnieniem braci Kaczyńskich. Po obejrzeniu informacji EuroNews można odnieść wrażenie, że to Jarosław Kaczyński zakazał parady środowisk homoseksualnych w Warszawie [w rzeczywistości był to jego brat Lech Kaczyński, pełniący funkcję Prezydenta Warszawy, a obecnie Prezydent RP - IMM].

Organizacja sił pokojowych w Libanie. Kontyngent UNIFIL

W trzech krótkich przekazach zarówno CNN, jak i Euronews podały, że Polska wystawi kontyngent żołnierzy do ONZ-owskich sił stabilizacyjnych w Libanie - UNIFIL. Polski kontyngent będzie liczył 500 żołnierzy. Informacja ta, jako jedyna, została miała pozytywny wydźwięk ze względu na kontekst - udział Polski w przedsięwzięciu międzynarodowym o charakterze pokojowym.

Zatrzymanie gangu handlarzy sterydami

W mediach pojawiła się również informacja o rozbiciu przez polską i niemiecką policję gangu zajmującego się nielegalnym handlem sterydami anabolicznymi. Przywódca gangu został zatrzymany w okolicach Gdańska. Anaboliki były kolportowane wśród kulturystów.

List Güntera Grassa

Jeden przekaz poświęcony został listowi wysłanemu przez Güntera Grassa do prezydenta Gdańska. Grass tłumaczył w nim swoje wstąpienie w młodości do jednostki hitlerowskiego Waffen SS. Wcześniejsze informacje o tym fakcie miały skłonić Radę Miasta do odebrania Grassowi tytułu honorowego obywatela. Zaprezentowano wypowiedź byłego prezydenta Polski, gdańszczanina i noblisty Lecha Wałęsy, który ocenił list jako wrzuszający. Wycofał się on z wcześniejszych wypowiedzi, w których posądzał niemieckiego pisarza o bazowanie na skandalu w celu promocji nowej książki Grassa.

Pozostałe

W pozostałych przekazach padły jedynie wzmianki o Polakach. W reportażu o Litwinach pracujących w Irlandii zaznaczono, że Polacy również są liczną grupą emigracji zarobkowej z nowych krajów Unii Europejskiej.

W reportażu o nowinkach technicznych, który prezentował system identyfikacji kibiców podczas Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej w Niemczech, wspomniano o polskich kibicach w neutralnym kontekście.

Metodologia raportu „Zagraniczne telewizje o Polsce”

Analiza wizerunku Polski w mediach obejmuje okres od 1 do 31 sierpnia 2006 i opiera się na materiałach telewizyjnych z zagranicznych stacji: Euronews oraz CNN (w kolejnych miesiącach analiza zostanie rozszerzona o kolejne rozgłośnie). Brano pod uwagę te materiały, w których padały hasła związane z Polską lub Polakami. Każdy przekaz został oceniony pod kątem wpływu, jaki może mieć na kształtowanie się wizerunku Polski za granicą. Zastosowano podział na audycje mogące mieć pozytywny, neutralny lub negatywny wpływ na percepcję Polski przez zagranicznych odbiorców.

Raport został podzielony na dwie części. W części pierwszej zaprezentowano najważniejsze statystyki: liczbę przekazów w podziale na stacje, ocenę oraz wielkość przekazu. Część druga zawiera analizę zawartości przekazów. Omówione zostały w niej najważniejsze zagadnienia poruszone w poszczególnych audycjach. Skupiono się na wskazaniu zarówno pozytywnych jak i negatywnych aspektów publikacji, które mogły wpłynąć na wizerunek kraju w oczach zagranicznych odbiorców. Raport zamyka analiza semantyczna, w której przybliżono językową warstwę wypowiedzi dotyczących Polski i Polaków.

Instytut Monitorowania Mediów monitoruje ok. 700 tytułów prasowych, stacje telewizyjne i radiowe oraz polskie zasoby Internetu. Instytut Monitorowania Mediów jest członkiem FIBEP – elitarnej organizacji zrzeszającej ponad 80 firm monitorujących media z kilkudziesięciu krajów. Od 2002 r. Instytut Monitorowania Mediów wspiera działalność Forum Odpowiedzialnego Biznesu.

